

NICOLAE FULGA: «Drumuri in cimpie»

Drumuri in cimpie nu este un titlu original... I-am mai intilnit si la o alta carte...

I-ar mai trebui pe suflet. (Duminicile Lisandr)... un climat literar in care modelele sint autoritare...

Prestigiul umanismului

Urmare din pag. 1

cului hazardat ori improvizatiei simpliste... cunoscutele indelung documentate incheindu-se de fiecare data...

tează cu inecul sferă de acțiune, cedind vâștil inițiată... comparativismului... Oportunități pentru adevăratele valori...

Lumea Deltei

Urmare din pag. 1

au ascunziturile lor in «junga de stuf», au sonorități aspre: Sile, Timoca, Pavla, Petro Marco, mos Hnat, Harchia, Ișor, Danilo, mama Motra, Sempron...

neguri. Iar dacă mai sint și slouiri pe Dunăre, atunci gata, Delta e zăvoaie... plecam, la rame, printre slouiri, peste țigăni...

de sobrietate de discretie, ceea ce caracterizează majoritatea paginilor... O narațiune in care răzbește suflul baladesc...

EDIȚII

O REEDITARE AȘTEPTATĂ

In cadrul literaturii noastre nationale, Dionisie Eclesiarhul (1740-1813), ocupă un loc aparte... Editorii hronografului, fac precizări biografice și bibliografice...

M. Ungheanu

PROZA

FINALUL UNUI CICLU

ION TIPSIE IN DRUM SPRE ORAȘ ED. MILITARĂ

Ion Tipse este unul dintre prozatorii interesați axat cu predilecție asupra prozei de acțiune... În acest caz Ion Tipse în această specie atît de controversată a prozei este aplicarea...

REVISTA REVISTELOR LIMBA ȘI LITERATURĂ tom III, 1987

Bogat, ca de obicei, numărul 3/1987 al revistei de studii filologice și literare «Limba și literatura»...

alcătuitor de conștient. In care se include și traducerea documentelor slave...

Opera sa de căpetenie este însă Hronograful, despre care Nicolae Iorga, scria: «A da o expunere istorică e mai presus de mijlocurile lui Dionisie Eclesiarhul...»

De sorginte țărănească, el are o atitudine pozitivă, favorabilă pentru cei asupriți, el suferă la durerea țării sale...

Tudor Nedelcea

Dionisie Eclesiarhul: «Hronograf», Editura Academiei, 1987.

ciul «Micul Infern din Dildulea», compus din volumul de proză «Orasul din cimpie»...

Viata pasnică a orasului S. este tulburată de sosirea unui grup de bucureșteni care vin să se odănească în restaurant...

Radu Vaida

Ion Tipse: «In drum spre oraș», Editura Militară.

REVISTA DE ETNOGRAFIE ȘI FOLCLOR nr. 3 și 4 (1987)

Păstrind cu fidelitate direcțiile majore pe care e chemată să le reprezinte, «Revista de etnografie și folclor» încearcă să sature...

Lucian Blaga în Elveția

Relundu-și, la începutul lui aprilie 1928, post de lașat de presă la Legația României din Berna, Lucian Blaga încearcă să stabilească relații oficiale și personale cu intelectuali elvețieni, îndeosebi scriitorii, publiciști și oameni de teatru. Pe la mijlocul lunii mai 1928, îi cunoaște pe Dr. Hugo Marti, director literar și artistic al prestigioșului jurnal Der Bund, între cei doi scriitori statornicindu-se o prietenie durabilă și fructuoasă. (Despre acestea vezi cartea: Lucian Blaga Hugo Marti, Im Zeichen der Freundschaft, Kriterion Verlag, Bukarest, 1985, ediție îngrijită și note de Dorli Blaga).

Mai târziu, în seara zilei de 26 octombrie 1928, Hugo Marti ține o conferință despre drama Mesterul Manole, iar regiunea Teatrului Orășenesc din Berna citește actele III și IV. Intrând în elogiile unanime ale auditoriului, s-a hotărât ca opera blagiană să fie reprezentată, în versiunea germană, pe scena Teatrului bernez și a celui din Basel. Cu acest orel, Hugo Marti se angajează să o prezenteze, cu sprijinul atașatului de presă L. Blaga, un număr special al suplimentului literar Der Kleine Bund, dedicat culturii române contemporane. La 1 noiembrie 1928, M. Boerescu, ministrul României la Berna, informa Ministerul Afacerilor Străine din București despre inițiativa, cerind totodată sprijinul forurilor „competente” în înfăptuirea propunerii scriitorilor H. Marti și L. Blaga. Soșind în cunoștință de la București, autorul Poemelor luminii expediază scrisori superiorilor săi din Direcția presei și informațiilor din minister, precum și unor confrăți, în care solicită poezii, proze și eseuri în română mai profund, având în vedere că românii mai puțin cunoscute din Austria și Germania. Acțiunea constituie prima înfăptuire reală de „popularizare” a literaturii și culturii române în străinătate și care l-a îndemnat pe poet să inițieze altele.

Reproducem, în versiune românească, articolul lui Blaga, apărut în Der Kleine Bund din 12 mai 1929, nesemnalt de D. Vatamanuc în lucrarea sa: Lucian Blaga 1895-1961. Biobibliografie, 1977.

„Retrospectiva” include poezii și prozatori români care „aspiră să înveștime sufletul românesc în haină europeană”. Informația autorului, de 34 ani, este bogată, transparentă, consecventă și preferențele artistice generoase, străine de intruziuni ideologice extraliterare. Imparțial și entuziast, Blaga exprimă unele înțuiri critice, care prin concizie și substanță, de-

reprezentate, cu întreaga finete pe care o presupune o îndelung exercită măiestrie. Rebreanu înfățișează în scrierile sale muchille ascuțite ale blocurilor de stâncă, cu toate apăsările și cu toată strălucirea ce aparțin, firesc, unui astfel de temperament care iubeste viața așa cum este și care, principal, evită orice fel de stilizare.

Un talent viguros, incomparabil, este Emanoil Bucuța, cel mai bun stilist dintre toți prozatorii noștri care, în afara unui volum de poezii, a mai publicat nuvele (Leptura roșie), descrieri de călătorii și romanul Fușă lui Sekki, inspirat din pitorescul vieții balcanice. Interiorizat și vizionar, el își împodobește adesea opera cu frumuseți plastice. Maturitatea adică pe care a atins-o, stilul perfect stăpinit, sugerează existența unor roade încă necunoscute, ascunse în coroana de frunziș a conașului.

În ultimii ani și-a făcut tot mai des apariția cumpătatul Cezar Petrescu. Ne-a dat schițe frumoase și nuvele despre melancolia specifică ținuturilor moldovenești. Cea mai mare operă a sa este un roman de război, Intunecare. Petrescu rotunjește cuvintele după modele clasice. Nu pierde niciodată urma, evită orice accent mai puternic; ca atitudine spirituală este caracterizat de un scepticism necrutător. Isi alege subiectele din lumea tristelor provinciale și înfățișează oameni care nu opun nici un fel de rezistență sorții. Petrescu este un tradiționalist, în cea mai bună accepție a cuvântului.

F. Aderca a scris mai multe volume de proză: Teptul, Domnișoara din strada Neptun, (...) Femeia, cu carnea albă. Și-a cultivat măiestria și modul ironic la școala scriitorilor francezi. Un minutier dibaci al dialogului subtil de idei, Aderca posedă acea senzorialitate pe care o întâlnim adesea la scriitorii cu minte ageră. Romanul care înfățișează scurta agonie a unei republici roșii, apărute pe malurile Dunării, este desăfoară în cadrul unei ideologii extreme... Aderca va intra întrupea întotdeauna veridice tipuri complicate de intelectuali.

G. Mihăescu a scris până acum nuvele; specifică pentru el este atmosfera, un ce rusesc, necăutat.

Cel mai tânăr prozator, Uliță copărieș și două romane mari, La Medeleni (romanul generat de după război) și Turnul Milenei. El construiește realitatea oarecum în felul în care pictorii mai noi urmăresc lucrurile substanțiale. Inopuzabil de bogată în metafore și comparații, limba sa oglindește, în deformări și sinteze rare plastice, picturalul din natură și pulsuația vieții. El înfățișează predilect tărâmintul nou de viață al băieților în prag de pubertate. În scrierile acestui tânăr cu nescătată fantezie există un anumit dinamism înfăcărat.

Alte nume bune sînt: Mateiu Caragiale, Ion Călugăru, Alexandru Teodorescu ș.a. Caracterizând aceste personalități încă în devenire, nu am spus totul despre literatura română de astăzi. Ar mai fi de vorbit despre scriitorii mai virșnici care au în urma lor o activitate literară bogată și lungă.

Sculptură de Mihai Coșan

vin memorabile: rolul „epocal” al lui Argehi „în remodelarea limbii”; în micile poeme barociene vibrează „tonuri sfîșietoare”; „dionisiacul, astralul și geometrul” Ion Barbu; romanele lui Rebreanu îmbogățesc literatura „cu primele” opere „realiste de forță incontestabilă și de o deschidere fără precedent”, Ion fiind „un adevărat muzeu național”.

Pavel Țugui

O prefață regăsită

Este cu adevărat o revelație să mai citim după mai bine de 20 de ani de la dispariția autorului Cuvintele potrivite un text inedit semnat de Tudor Argehi. Și totuși în arhiva noastră am găsit o dactilogramă a lui Tudor Argehi. „Marele poet de după Eminescu” cum îl numea Tudor Vianu, scrisese prin 1959 o prefață pe care i-o solicitasem pentru o carte intitulată „Priveștile României”. Aceasta urma să apară în fruntea volumului antologic Scriitorii noștri despre frumusețile patriei. Al călătuirii ei a lucrat un colectiv de istorici literari alcătuit din: Mihai Gafița, Constantin Măciucă, Natalia Petruț, Ion Roman și subsemnatul. Maestrul a acceptat propunerea mea și mi-a înmînat prefața într-un timp foarte scurt. Intre timp, antologia noastră era

Virgiliu Ene

gata astfel că volumul aștepta să intre la tipar. Dar, printr-un concurs de împrejurări, volumul a apărut fără prefața părintelui literelor românești. Ne facem acum datoria de a încredința acest text spre publicare.

ARGHIZI inedit

Pitorescul României

a cum vreo douăzeci de ani, discutăm cu o editură un proiect. Un vagon automobil compartimentat, prevăzut cu aparate de înregistrat zgomete și aspecte, pentru o prăbie prin țară. Magnetofonul, cu nebănutele lui perfecțiuni nu ieșise încă din studiile de laborator. Proiectul ar fi fost satisfăcut cu suluri de ceară.

Invoiala, propusă pe zece ani, ținea de zece provincii, parcurse cu deamănuntul. Facultatea noastră de a ne uita cu o înlesnire condamnabilă trecutul, până la indiferență, era agravată de nepăsarea să ne cunoaștem țara și poporul actual. Trăiam neîntrerupt în ignoranța de noi înșine voită și de orice prezent istoric.

Proiectul începea cu Dobrogea, denumită în proiect Tara Albă, fiecare provincie trebuind cuprinsă într-o carte și un film.

Istoricii și geografii de școală nu răspundeau la nevoile majore ale unei conștiințe naționale întime, necesară în virtutea evenimentelor internaționale.

Cînd bătea ceasul tragic, în care era implicată și țara noastră, publicul, lipsit de încredințări temeinice, își căuta o convingere de moment, la cafea și în tramvai. În ajunul ultimului război, întrebam: „Excelență, cu cine mergem?” un eminent șef politic a răspuns ziaristilor conernați: „Cu cine dă mai mult”. Lumea și-a dat atunci seama că era de gol și de absent marelui bărbat de stat. E același bărbat care în calitate de ministru de finanțe, ca să se poată bine cu „Palatul” îi dăruise reginei un colier de mărgăritare, plătit o sută de mii de lei aur, din visterie. Caracteristic pentru epocă e și faptul că Majestatea sa feminină nu l-a refuzat.

Proiectul cu editura, unei activități, dusă de niște culturali **bons à tout faire**, paraziți în anticameralele tronului, a dat gres, trebuind împlinit de cițiva lasă-mă-să-te-las, străini de rivni și de un concept, cu moralul fluctuant, instabil, obosit și blazat.

Din însărcinarea Ministerului, Instrucției publice, autorul financiar și al altor încercări literare, ca Viața lui Ștefan cel Mare, creionată între diverse piese de teatru, articole polemice, poezii și proză de către Nicolae Iorga, în trenul București — Văleni și retur, poetul Vlahuță scrisese în birou, după fotografii și cărți poștale, o așa intitulată Romînie pitorescă, reproducu și în prezentul volum.

Rămîne însă de făcut o treabă bună, începută de cînd de (...) Geo Bogza (...) într-o serie de excelente rapoarte. Cîț-de-cîț cartea lui Vlahuță își are locul ei cronicologic în biblioteca de literatură.

Poate că o colaborare numeroasă a scriitorilor din toate regiunile țării ar putea să întocmească un **Pitoresc al Romîniei**, pe cîteva generații, monografiile pe sate, inițiate odinioară, mi se pare, că de Spiru Haret, fiind în mare parte dedesubtul nivelului obligatoriu.

Haiamna mulți ani prin lume, am cunoscut țări, civilizații, peisaje, ape, munți și făpturi — și popoare. Îndeosebi, străinii nu prețuie nicăieri să-și scoată în valoare artistică orice colț al pămîntului lor, care stie, și fără intervenția tehnică în toate cîmletele, chiar mizer, să fie frumos.

Desigur, că orice om, din orice parte a lumii, își lubeste țara, începînd cu bodfelul și satul în care s-a născut; căci ființa lui ține de pămînt și pămîntul de lumină. Fitecine se exaltă în părerea că țara lui e cea mai frumoasă, după cum, în dragoste adorata e unica și suprema frumusețe cu puțință. N-ăș merge pînă acolo, cu toate că înima mă îndeamnă. Dar țara noastră e și ea frumoasă și mai frumoasă decît altele multe, înainte de toate pentru că a scăpat de estetica bărbierului și la cofetăriei, care fac dintr-afel ținuturi niște saloane și muzee. Natura a fost lăsată în monumentalitatea ei exuberantă, primitivă, fără derivații și prăjiturii urbanistice, peste marginile solemne ale marelui simplității. Muntele e munte, cîmpia e cîmpie, pădurea rămîne codru. Dacă prin ele străbate linia de drum de fier a inginerului, și șoselele asfaltate, încă puține, peisajul necorectat și lăsat în splendida lui sălbăticie, se apropie și mai mult de suflet și de om.

În ce mă privește, am impresia că tot ce am trăit mai frumos în străinătăți și țară, e tărîmul de cîmp ondulat și paradizic de la Găvanele la Oești, în Argeș.

Tablouri de Viorela Mihăescu

POST-SCRIPTUM-UL REDACȚIEI

Din privirea generală asupra literaturii române postbelice lipsește un nume care nu ar trebui să lipsească: acela al lui Lucian Blaga însuși. Fără a-i numi la locul cuvenit, nu s-ar putea vorbi astăzi de literatură română de astăzi. Ar mai fi de vorbit despre scriitorii mai virșnici care au în urma lor o activitate literară bogată și lungă.

Versiune românească de Viorela Nișcov

LUCIAN BLAGA

Literatura română postbelică

Literatura română de după război aspiră să înveștime sufletul românesc în haină europeană. De zece ani sîntem martorii unei temeinice desteleniri a gîlilor vechi de mînie de românii mai puțin cunoscute din Austria și Germania. Acțiunea constituie prima înfăptuire reală de „popularizare” a literaturii și culturii române în străinătate și care l-a îndemnat pe poet să inițieze altele.

Reproducem, în versiune românească, articolul lui Blaga, apărut în Der Kleine Bund din 12 mai 1929, nesemnalt de D. Vatamanuc în lucrarea sa: Lucian Blaga 1895-1961. Biobibliografie, 1977.

„Retrospectiva” include poezii și prozatori români care „aspiră să înveștime sufletul românesc în haină europeană”. Informația autorului, de 34 ani, este bogată, transparentă, consecventă și preferențele artistice generoase, străine de intruziuni ideologice extraliterare. Imparțial și entuziast, Blaga exprimă unele înțuiri critice, care prin concizie și substanță, de-

reprezentate, cu întreaga finete pe care o presupune o îndelung exercită măiestrie. Rebreanu înfățișează în scrierile sale muchille ascuțite ale blocurilor de stâncă, cu toate apăsările și cu toată strălucirea ce aparțin, firesc, unui astfel de temperament care iubeste viața așa cum este și care, principal, evită orice fel de stilizare.

Un talent viguros, incomparabil, este Emanoil Bucuța, cel mai bun stilist dintre toți prozatorii noștri care, în afara unui volum de poezii, a mai publicat nuvele (Leptura roșie), descrieri de călătorii și romanul Fușă lui Sekki, inspirat din pitorescul vieții balcanice. Interiorizat și vizionar, el își împodobește adesea opera cu frumuseți plastice. Maturitatea adică pe care a atins-o, stilul perfect stăpinit, sugerează existența unor roade încă necunoscute, ascunse în coroana de frunziș a conașului.

În ultimii ani și-a făcut tot mai des apariția cumpătatul Cezar Petrescu. Ne-a dat schițe frumoase și nuvele despre melancolia specifică ținuturilor moldovenești. Cea mai mare operă a sa este un roman de război, Intunecare. Petrescu rotunjește cuvintele după modele clasice. Nu pierde niciodată urma, evită orice accent mai puternic; ca atitudine spirituală este caracterizat de un scepticism necrutător. Isi alege subiectele din lumea tristelor provinciale și înfățișează oameni care nu opun nici un fel de rezistență sorții. Petrescu este un tradiționalist, în cea mai bună accepție a cuvântului.

F. Aderca a scris mai multe volume de proză: Teptul, Domnișoara din strada Neptun, (...) Femeia, cu carnea albă. Și-a cultivat măiestria și modul ironic la școala scriitorilor francezi. Un minutier dibaci al dialogului subtil de idei, Aderca posedă acea senzorialitate pe care o întâlnim adesea la scriitorii cu minte ageră. Romanul care înfățișează scurta agonie a unei republici roșii, apărute pe malurile Dunării, este desăfoară în cadrul unei ideologii extreme... Aderca va intra întrupea întotdeauna veridice tipuri complicate de intelectuali.

G. Mihăescu a scris până acum nuvele; specifică pentru el este atmosfera, un ce rusesc, necăutat.

Cel mai tânăr prozator, Uliță copărieș și două romane mari, La Medeleni (romanul generat de după război) și Turnul Milenei. El construiește realitatea oarecum în felul în care pictorii mai noi urmăresc lucrurile substanțiale. Inopuzabil de bogată în metafore și comparații, limba sa oglindește, în deformări și sinteze rare plastice, picturalul din natură și pulsuația vieții. El înfățișează predilect tărâmintul nou de viață al băieților în prag de pubertate. În scrierile acestui tânăr cu nescătată fantezie există un anumit dinamism înfăcărat.

Alte nume bune sînt: Mateiu Caragiale, Ion Călugăru, Alexandru Teodorescu ș.a. Caracterizând aceste personalități încă în devenire, nu am spus totul despre literatura română de astăzi. Ar mai fi de vorbit despre scriitorii mai virșnici care au în urma lor o activitate literară bogată și lungă.

Lucian Blaga

Ochiul și vederea

Acestora și altora, sublimate într-un adevărat „complex al lui Argus”. („Pietrele deschid ochi de piatră / oasele deschid un ochi de os”, Orologiu cu stăruie), Nichita Stănescu le oferă „viața ca un spectacol” al celui ce ar fi voit să fie „trimbund” dar a trebuie să se arate mereu genial.

A fi văzut și a vedea, a se contempla pe sine din afara sa, a face vizibilă lumea sînt în nemijlocită legătură la Nichita Stănescu cu inșiși actul poetic. Privirea se prelungește în poezie, cuvintele se schimbă-n privire. „Spălindu-mi mințile la o pompă”, mi s-a părut absurd de curios, nu atît că aveam cinci degete, ci pentru că puteam să le zic ele, iar nu eu. Și pentru că voiam să spun mina mea, eu nu puteam să spun eu. S-a clădit în mine un fel de obsesie, poate e pretențios spus obsesie, dorința de a contempla, de a vedea ceea ce este din afară, dorința de a mă vedea pe mine din oglindă, fiind eu însumi oglindă. — mărturisea poetul într-un interviu, adăugînd: „Ideea de a te vedea pe tine însuși din afară — din punctul de vedere al copacilor” aproape că mi-a fixat posibila poetică”. Foetica stănesciană este cu necesitate o poetică a vederii. Ea cuprinde „luptele ochiului cu vederea” în urma căderii eroului liric în ceea ce grecii numeau hybris, greșeala tragică a lipsei de măsură. Poezia lui Nichita Stănescu este istoria unei priviri „vinovate” pe care dorința o atrage fatal în aventura urmării unei realități ascunse. Descrierea acestei „epice magna” la carei „scenariu mitic” inventat de poet este interpretat de reprezentanții săi alegorici (Narcis, Orfeu,

Oedip, Homer, Omul-fantă și mulți alții) de-a lungul întregii opere — și oare Eleghile nu sînt teatru celei mai mari confruntări din această „lădă”? — presupune, cum arăta Jean Sberobinski în L'Oeil vivant, cunoașterea aîti a legii profunde a privirii, care nu acceptă să se mențină la ceea ce e și oferă inițial, cit și impulsului în urma căruia ea cade în excesul tragic expunîndu-se orbirii: „Copil fiind, în pădure, am surprins-o pe Muma Pădurii, fierbînd în urme aripi de inger (...) În toată pădurii, la mijloc și în luminii, o am privit-o, aproape leșinat de foame, căci poftă mare avui de fiertură. Mi-a dat și mie Muma Pădurii un polonic să gust (...) Ca o dezvirginare violentă de stea scintiletoare pe cer e răza pe care o văd înaintea de a orbi. Miraj, aicaln și sărat, os rotund care ține în sine oul ochiului. Nu cel care naste aripi de zbor, ci cel care inghite lumină și nu se mai satură de ea, pînă cînd i se face rău de ea, și orbește de prea multul ei”. A ara arare, a gîndi gîndire).

Să ne amintim acum celebrul început al lui Enghidu: „Priveste-ți mințile și bucură-te căci ele sînt absurde / Și pitoarele priveștile, seana cum stă / aîrînd spre lună / Poate că sînt mult prea aproape ca să mă vezi, / dar și aceasta e altceva decît nimic. / Mă voi face depărtare, ca să-ți încap în ochi”. Dreptul la timp este în chip esențial „dreptul la privire”, dreptul de a vedea și de a fi văzut de o privire secundară care să prindă dincolo de aparență, dezvăluind esența ultimă a ființei și a lumii care la Nichita Stănescu este lumina. Este privirea aceasta vinovată însă de depăr-

Urmare din pag. 1

verbală „ochiul mare” al vremii, omniprezent și invizibil, aîntit obtuz asupra apăsărilor artei. Nu era iniția oară cînd reușea să pre-schimbe privirea indiferentă ori ostilă a „ochiului viu” al lumii, în privire ocroitoare, fixată asupra sa grație spectacolului vrăjitei sale roșii. A se oferi triumful vederii universului este o mișcare profundă a înțelegerii energilor primordiale ale lumii, stănesciană acestui spectacol este acum enoria, atît pentru sine cit și pentru destinul poeziei române moderne dar tilcul său are îndepărtate origini. A se juca după voie cu cuvintele sub privirea unui martor ridicat la rang de divinitate binevoitoare — iată una din fericele clipe ale copilului în care a izbutit să atragă atenția asupra sa, să fie văzut, tot așa cum pentru J.J. Rousseau (cum demonstrează Starobinski) fericea copilărească înseamnă a trăi lipsit de griji sub același tip de privire ocroitoare. Mărturie stă chiar amintirea primei sale poezii fizică astfel, deloc intîmplător, în memoria poetului: „Cred că era toamnă și aveam vreo șapte ani, iar mama, auzindu-mă bolborosind, s-a rupt de lingă cazanul de aramă, în care tocmai făcea bulion și, cu frumosele ei minii, mi-a transcris-o pe un petec de hîrtie”. Privirile binevoitoare ale mamei, prietesei sau zinei au fost însă repede acoperite de cele severe ale „ochiului ca o frunză de leuștean” al tatălui („Niciodată tatăl meu n-a suportat cu liniște ideea că sînt poet. L-am intristat aducîndu-i prima carte tipărită și m-am intristat la rîndu-mi de ce mîndrul meu tatăl nu este bucuros de o carte tipărită de fi-su”. Ideea de naștere ale românilor, ca și mai târziu de cele ironice ale orașului („Te lubesc e imposibil a se spune la Ploiești”, Mărturie despre Topirceanu).

țarea lăuntrică, de timpul interior dintre „însumi” și „însumi” căci pentru a vedea, ea trebuie să separe eul de lucruri, rupînd unitatea primordială a ființei originare cu imediatul, obligîndu-l să accepte distanța. Intervalul, unde va fi așezat zeul ce „apără” tot ceea ce se desparte de sine” din Elegia a doua, getica. Lexicul „anatomiei” ochiului și cel al „fiziologiei” vederii sînt covârșitoare în lumea poeziei stănesciene încă din volumele de început, dar privirea în Sensul iubirii și în O viziune a sentimentelor este doar acea primă vedere, fericeă să întîmpine lumea așa cum e, dinainte de cădere: „Soarele rupe orizontul în două / Tăria își năruie sfîrșitei-ei carcere. / Sulite-albastre, fără întoarcere, / privirile mi le-azvîr, pe-aminădouă, / să-l întîmpine fericele și grave”. (O călătorie în zori). Edeul din vîrsta de aur a dragostei este și el un spațiu al vederii unde adagiul „iubește ca să fii iubit” a fost înlocuit cu „privește ca să fii privit”. Într-o erotică a privirii tipic stănesciană starea de beatitudine

este dată de oglindirea îndrăgostiților unul în ochii celuilalt, fiecare gest al bărbatului răsfrîngîndu-se în vederea iubitei, ca în Luna în cîmp, unde se desfășoară un hieratic ritual al privirii. Nefericirea în acest paradis al privirii provine din absența „ochiului” care vede („Nimenia-i pe tărîmuri, nici un ochi într-insul / să mă mai răsfrîngă nu-i deschis”). Pînă firziu așteptînd (o fată), în vreme ce prezenta lui conferă iubirii suprema împlinire: „Si viața mea se luminează / sub ochiul tău verde la amiază”. Odată cu Dreptul la timp, însă, privirea intră adesea într-o constelație semantică a durerii, vestinduo ca purtătoare a unei concepții „sacrificiale” a artei. Cu poemele acestui volum Nichita Stănescu își asumă dimensiunea tragică a destinului eroic al geniului, menit să-și asigure prin jertfă dreptul la nemurire în ochii oamenilor, dreptul de a renaște, ca în Miza de nenăscuț, în privirea viitorului. Opera își transformă astfel creatorul. Spectacolul propriei străluciri oferit numai prin cuvîntul generos nu e suficient ca pentru viitorul luat drept martor, este necesar ca el să fie consacrat prin actul suprem al sacrificiului de sine. Poetul își va pierde viața sau prezența și-și va modifica propria-i existență pentru a se arăta în întregia sa măreție ochilor încă nenăscuți la care avealează: „Soldații cei tineri s-au așezat în vitrină, / chiar așa cum au fost găsiți, împușcați în frunte, / ca să fie văzuți s-au așezat în vitrină” (Basorelect cu eroi). Negîndu-se dureros pe sine, Nichita Stănescu își mută în eternitate dreptul la a fi văzut, echivalent cu inșiși actul de a fi. Este riscul și senza sa de a se salva chiar dacă are îndoiele asupra penitențității numelui: „Am dat un nume unui copil / și numele s-a spart de timp și de vrăbii / — Știu asta, mi-a zis Dalmonul. / Schimbă-te în cuvinte precum îți zic!”.

Poeme de Ioana Diaconescu

La țarm

În umbra de seară
Găsește-ți un cotlon
Ca o scoică. Ascunde-te-n el.
Stringe-ți genunchii la gură.
Și colțul în care te-ai ascuns
Vei deveni sidefiu
Ca o scoică.

Crustaceu

Înaintind anevoie pe nisipul fierbinte
Spre apa ce clipește răcoasă
Și care te minte.

Anima

Cum să mai scrii
Cu mina plină de sînge
Versul tăios
Ca o secure ce plînge ?

Lacrima ta

Să fie încă o dată
Loc de repaos
Și inserare curată.

Și-n lumea ei

Lumea ta să nu uite vreedată
C-ați încăput într-o literă
Toată.

Schimbul

Cărare pe a libelulă
Vibrind foarte
Trece prin aer muză călătoare
Spre locuința de aer a poetului.
Ea mormăie o frază supărătoare
Și numără zilele de cînd
A fost alungată din casă
Și-n locul ei a fost poezia
Doamna cu coasă.

De prea multă fericire

Mă voi liniști
Ca marea cînd
Ascunde-n adîncuri
Otrava cea verde.
Văzută de sus
Ea pare smarald scinteietor
Împrăștiind strălucire
În soarele verii.
Să n-o gusti. Doar scafandrii
De nimeni găsiți după dispariție
Au simțit pe cerul gurii
Gustul pianului verde
Și apoi,
Cu ochii măriți în orbite
Au urmat hipnotizați
Șarpele de culoarea ierbilii
Și au dispărut sufocați
De prea multă fericire.

nu va mai face decît
prea văzătorul Homer,
născut a fi general în amata cuvintelor
la umbra Poemului - cort așezat sintaxic
de foc,
schilodit din întâmplare,
sol imberb
al stelei Canopus,
unde încapă doar solzoasa poveste
a zborului.

Absență

Înainte făptură de chihlimbar a strigătului
cu dintii înfiți adînc
în silabe,
lacrima cîntecului
naște poem nerostit.
Este posibil ca toată bunăstarea
acestui secol
să-mi mistuie
pragul neliniștii.
Este posibil să rămîn
pavăz intonamii,
văduz acestor soldați
de zăpodă.

Ursită

Mingii cu ochiul această făptură de cîntec
floarea de nacră.
Ea îmi mistuie îngindurarea
pînă ce memoria
își varsă
pe plaja cuvintelor pașii.
Așa îmbătrînesc de frumos
de parcă focul țării
prea iertătoare
mistuie îngindurarea teiului.
Se pare că va veni Clipa
să mă despărț de tine, uimire,
să mă înving de dor neștiut...
Ce umbră credincioasă
v-am fost...
Am curajul s-o spun :
rostul meu pe pămînt
e Cîntecul.
Unul.

La luce

Încercam să văd
Cum se-aprind lumina
Peste focul rece.

Era stîns. Și un jar plin de sînge
De animal hăituit
Aromea în pădure. Semn de animal tînr.

Ce să scapăr ? Cu un tremur
Mîinile mele încercău a trosni
Ca și crengile, vru, cînd rupte-s de ciute
Și un riu de cerneală mă podidii
Pe gură, pe ochi, pe frunte...

Alăuta

Voi scrie
Despre zilele mele
Așa cum sînt, apăsată și orbe
Lăvite în chiar lumina lor.
De o șchelă de aer
Se prinde viața-mi,
Pe umeri de apă
Imi sprîjin ființa.
Dar nu, nu se surpă
Lutul din care sînt
Alcătuia.
Mai pot spera încă :
Voi deveni alăută.

În rază

Un fulg, rețezat în plutirea lui lină
Și existența mea atrîind de un fir de păr.

Dar nu am plîns încă toate mările lumii
Deci nu pot spune
Că sînt nefericit.

Lunec în rază. Pasu-mi sporește
Sus, tot mai sus, pe firele-i lucii
Și dispar odată cu ea
În soarele mîndru
Ce răstoarnă căldări de venin
Peste mine.

theodor răpan

Vis de primăvară

La streșina gîndului
pășiri vineții umplu golul sorții...
Ele se vor abate
stoluri-stoluri
spre poemele mele încă nescrise,
ca o părere,
ca un mal fără mal,
ca un ecou fără strigăt.
Nu te speria uibot,
hangerul nopții -
luna de mai -
va spinteca pe tăcute
dragostea mea orarbă pentru tine !

Nenăscut

Ce am scris eu, tăcere pe totdeauna rămîne,
clipă ascunsă-n privirea faraonilor,
prescuri
în limba-ne română,
dintotdeauna poartă ferecată
neînțeleșilor soli la ispită și joc...
Ce am făcut eu cu vocea mea
nedictat și neconsemnat

teatru

«Legenda unei vieți adevărate»

Mai mult decît fericită s-a dovedit programarea primului spectacol al recentului turneu al Teatrului dramatic Baia Mare, în Capitală, pe scena „Naționalului”, cu piesa „Vasile Lucaciu”, sala mare a fost plină și aplauzele spectatorilor bucureșteni au confirmat un succes scontat doar de bunii cunoșcători ai istoriei noastre moderne și ai dramaturgiei lui Dan Tărchiță.

Subtitulată „Legenda unei vieți adevărate”, piesa ce-l are ca erou principal pe „Leul de la Sîsești”, cum i se spunea, încă din timpul vieții, tribunului Vasile Lucaciu, este de fapt un poem dramatic de factură „clasică”, un amplu monolog despre destinul omului pe pămînt și idealurile sale de libertate, dreptate, dragoste de țară și semen. Intrat în mitologia noului românesc, precum Pîntea Viteazul, și în conștiința întregii Transilvanii așezîndu-l în fruntea Vasile Lucaciu este personificarea demnității umane în confruntarea de-o viață cu opresiunea națională și socială. Prin actele sale justitiare, sacrificiile și lupta necurmată împotriva faimosului și de tristă amintire dualism austro-ungar, de la sfîrșitul secolului XIX și începutul veacului nostru, el se identifică astfel cu aspirațiile poporului român, continuînd, la o altă scară, crezurile și acțiunile „Școlii Ardelene”, ai cărei corifei —

Petru Malor, Samuil Micu Klein și Gheorghe Sîncal — au fost socotii „părinți redesteptării noastre naționale” (Octavian Goga). Concepîndu-și piesa în acest chip, Dan Tărchiță elimină practic faptele și nu ține cont de cursul exact al evenimentelor, la care a luat parte sau le-a inițiat eroul, „construind” o legendă, un mit, așa cum „Doina lui Lucaciu”, prezentă ca un leit-motiv, reprezintă proiectia acestuia în epoul popular. Nu lipsește confruntările dramatice dar ele au un caracter baladesc, nu lipsește epicul dar acesta este subordonat înțeleșirii în plan ideatic, fie că-i vorba de

Procesul Memorandumului („Noi sîntem români ! Sufletul nostru este românesc ! Trecură, românesc, vremea ca viitorul să fie tot românesc !”) reînălțînd funcțiile de episcop („Declarația înaintea excelenței tale că înaltul guvern — de la Viena — nu dispune de atîtea milioane, pentru care să-mi las eu poporul meu românesc”) sau întîlnirile din închisoare cu soția, tatăl, Bădă Cărtan și deținutul sîrb. Totul este subordonat spiritului de abnegație și jertfă de sine a unei vieți închinată idealului Unirii cu Tara.

Spectacolul bîimărean (regia și scenografia Ioan Ieremia), reîntîlnit după premiera absolută care a avut loc urmă cu 10 ani, „traduce” perfect litera poemului, realizatorii reușind să-i evidențieze caracterul de dramă antică (unitate de acțiune, timp și spațiu) și să înobilizeze eroul cu aura valorii personalității în istorie. Dan Astilean, interpretul lui Vasile Lucaciu, recrează cu mijloace puțin dar penetrante chipul unui autentic personaj legendar, ale cărei acțiuni vor să împlinescă aspirațiile multiseculare ale maselor populare. Gestul său ritualic i se adaugă tandrețea și hotărîrea, îngrijorarea și devoțiunea soției Paulina, intruchipată de artista Cerasela Șian. Alături de acest cuplu exemplar, celii actori (Radu Dimitriu, Antoniu Paul, Marius Oțeanu, Gh. Lazarovici, Victor Musțeanu, Vasile Constantin și Ștefan Mares) se constituie într-un înedit cor antic, punctind cu delicatețe și discernămint ideea mărețată a luptei românilor pentru unitate națională, libertate și dreptate socială. Pe prima scenă a țării, Maramureșul a făcut să răsună cu glas de istorie una dintre cele mai frumoase „Doine” din tezaurul neamului românesc.

Valentin Hossu-Longin

Lupul tînr, în bătaia

aurel maria baros

către larnă, mai ales, după ce da înghețul, îl trăgea rău asta și o lua spre Balta Neagră, la pădure, ca apucat.

Așa că, odată îmbrăcat bine, cu pantaloni groși de dimie, cu-o scurtețică peste cojoc și cu căciula de oaie trasă pînă la urechi, de cum ieși din casă puse mina pe undițe și apucă pe drum de-a lungul dealului. Mai să-ți vină să crezi că, din grabă, a uitat lîngă pragul casei, rezemată de perete, măciuca; fiindcă altădată, după scăpatat, nu făcea un pas fără să albă măcar un ciomag la el. De cînd îi plecase băiatul pe front însă, umbra cu-o pușcă aninată pe umăr: se ducea de cu toamnă la noră-sa și-o cerea cu împrumut, iar primăvara o înapoia.

Pe toată ulița, nici tipenie; pînă, cine să hălăduiască pe-aiți de nebun, la ceasul ăsta din noapte ?!

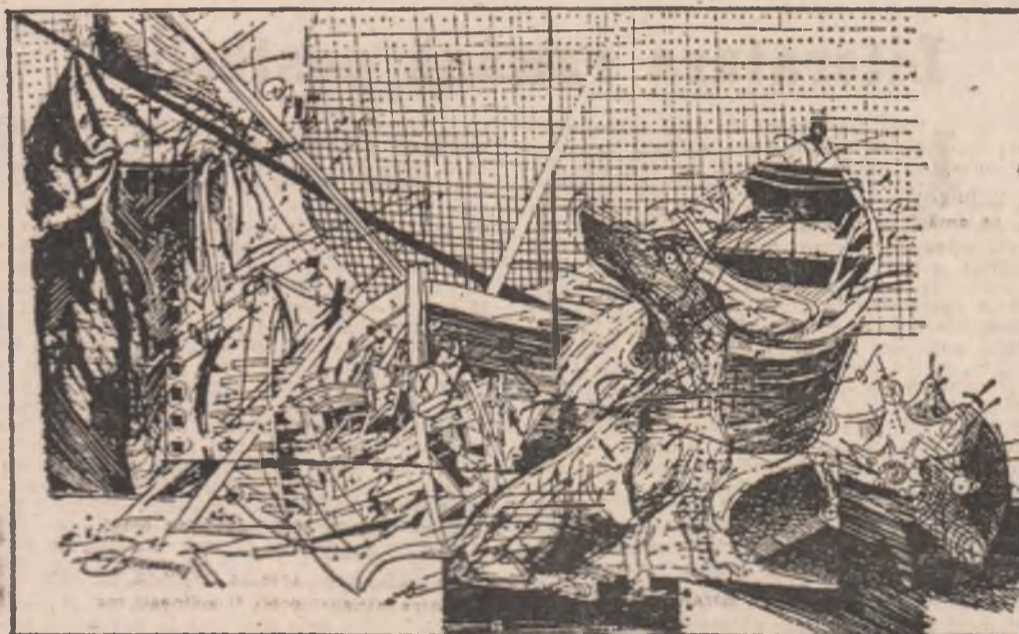
„Presăraseră cîteva fire de tutun într-o foaie de ziar și, tot îndemnînd, pufăia rar; „Mă, barim o zglăvoacă tot iau eu, li stăruia-n gînd, oricît ar fi de mică, nu se poate... E lacu' plin... Și, har Domnului, c-a pus pădurea aproape !”.

Dacă ar fi avut de unde să tragă două țigări una după alta, ar fi terminat de fumat în marginea ropinilor; iar de-aci nu mai era decît o aruncătură de băț pînă sub umbra albastrie a codrului. Se rupsese și moșul pe poteca subțire care lesea din drumeag, ocolî gaurile negre din pieptul dealului — pămînt bun pentru cărămida scoteau oamenii din ropinile astea — și se confundă curînd în negură; tot mai pierdută și mai întunecoasă, tot mai firavă, poteca jucea printre tufani, cînd într-o parte, cînd în alta, după cum o bătoriseră pe furis fire oamenii, fie dihanile pădurii.

Frigul parcă se mai domolise, nici-o adiere nu se mai simțea de-acum, și Licură, încălzit, cu răsufletarea scăpată-ntr-o gîfăială hîrjită, tira undițele în urma lui, să nu le frîngă cumva din întâmplare. În liniștea adîncă dimprejur, doar foșnetul frunzelor uscate răvășite

de pașii lui și troanete seci de crenguțe se-auzeau împede, pînă departe; oricît te-ai fi lăsat de lare și de oricîte ori ai fi străbătut cărarea asta, nu te puteai împiedica să arunci priviri înforțate ba la stînga, ba la dreapta; din fundul vizuinelor, urechi ciulite își așteptau mișcările, ochi vii te pîndeau pe după tufe și din înaltul neguros al rămurișului.

Alde Mărin adumeacă în jur pentru o clipă, își încordează auzul, bănuitor; apoi dădu zor înainte, fără să-l pese de filitrua grea care se rostogolește asupra lui, de pașii aproape neauziți care se strecură pe alături, de luminițele care, două cite două, licăre tot mai des în fața lui dintre hățisuri, de pe firul potecii, din scorburi. În amilaza mare să fi fost, pe mijlocul drumului, pe su' coastă, unde era cunoscut și de oameni și de cîini, parcă tot ar fi mers și el mai cu sfială. Numai că unul ca Licură căruia i-a trecut odată de-o sperietură grea, ori se ferește de atele cîte zile mai are, ori, ca să le arătē celorlalți că este om în toată firea, se înărăște în sine și își încearcă din nou puterile. Adică lumea întreagă i-ar fi căbătura, sau dimpotrivă, nu i-ar ajunge toate coclaurile să le bată, cu teama înăbușită. Dar, vorba moșului: „Frica nu trebuie băgată în seamă !” Uita că el însuși, oricît curaj și-ar încipuchi că are, dacă s-ar întîlni în tocul nopții, pe timp de iarnă, cu vreun cunoscut care nu era soos din casă de cine știe ce nenorocire,

Grafic de Vintilă Mihăescu

marilena vulpe

Niciodată

Nu este miine-miine niciodată -
mereu neliniștit încertul azi
E ridicat altarul de omiază
cu pietre de demult, uitată roată

Nu este miine-miine niciodată
doar azi ce-ășază leșteri peste ieri
La iz împușcă azi carabinieri
și au murit eroii ieri o dată

Nu este miine-miine niciodată
doar treazul azi nerăsplătit
Tînjesc din ieri spre înfinit
stătuile din lumea toată

De toamnă

O, glorioasă toamnă, toamna mea,
te-am așteptat ca să îmi fie bine
să se prefacă soarele în stea
și chiotul s-alunece-n suspine

O, dureroasă frunză, viața mea,
tu tremuri și te stringi încet în tine
cînd trec cocoare-n unghi de catifea
și se-ntrîtează în tăcere albine

O, glorioasă toamnă-a tuturor,
cu roade așteptate în grădine,
întîrzi fructul, descîntat cu dor
uitarea rîinii sinelui de sine.

Ars poetica

Lăsați singurătățile să fie
descîntec adunat în ciocirile
a cerului înalt, podit cu lac
albastru, casă cu cerdac,
sub care ies, în inserări,
cerbi înjuțați la depărtări,
șerpi înțelepți, poznici de loc,

să prevestească bun soroc,
Zimbrii cu-ochiul fulgerat
de semeție și destin uitat

Lăsați singurătățile să fie
cu toina lor, nelertător izvod,
lăsați-le, să se întîmple în rod.

Îndepărtări

Mă-ndepărtez de tine, iubirea mea uitată,
coborî lin a zăre cu geana în apus,
plîngînd pun sărbătoarea sub crucea aplecată
sub piatra anonimă se-ngroapă un răpus.

Mă-nsingurez de mine lăsîndu-te departe,
cu orba ta privire ce vede doar văzut,
îndepărtarea toie-n oglînzile ei sparte
rotundul pe din două, neliniștit-nceput

Promisiuni

- Unde ți-s mugurii, copacul meu ?
- Aștept izbucnirea speranței.

- Ai coroană de freamăt, infruzitule !
- Verde sînt pînă la strigăt !

- Ești împărat de aur, intonatulule !
- Mi se coc gîndurile.

- Încă nu ești purpură, copacul meu !
- Flamură am să-ți fiu cînd vei fi oaste !

«Fața nevăzută a capodoperelor»

Curiozitatea, dorința de-a afla, de-a înțelegi printr-o amănunte de multe ori mai puțin cunoscută, chiar surpriza și mai ales setea de-a ști — constantă îmbucurătoare a oricărui vîrstă — fac din micile documentare puse sub titlul „Fața nevăzută a capodoperelor”, realizate de Liviu Tudor Samuilă, subiecte de constant interes pentru toate categoriile de spectatori. Această rubrică are calitatea de-a îmbina informația și comentariul original, uneori gîndit eficient gazetarăște, alături apelînd la sublimul resurse melopoetice.

Și iată, cine nu poate fi captivat de coplesitoarea operă de restituire a manuscriselor eminesciene datorată lui Persepolis și cine nu urmărește cu fior paginile pe care se așterne scrisul poetului, apoi paginile însemnate de scrisul celui „prim mare cercitor al continentului eminescian”, Dumitru Panaitescu, autorul ce-si aleseese acel sublim și grăitor pseudonim (cel deprins cu superfința), iscodind cu ochii săi abia plîngînd, adăpostii îndărătul lentilelor bizare spre a vedea „umbrele scrisului sacru”, a fost subiectul unui documentar animat de-o emoție intrinsecă, de-un fel de pioasă recunoștință — contemplația unei

vieți închinată unui rost cultural de o incontestabilă noblete. Alie documentare, precum cel consacrat „profesorului încandescent” (G. Călinescu) și alcăturii monumentalei sale Istorie... ori cel ce-l prezenta ca-ntr-o stampă de epocă pe Anton Pann abundan în informație, uneori marcată de o spumă frăpantă, memorabilă, incantată („Stilul e simplu pînă la naivitate, dar țînteste drept ca o săgeată”, „Avea forța de a face muzicile din orice”, „modest însă genial”), bine încheiate într-un montaj adecvat, cu o ilustrație muzicală oportună. Medalionul dedicat pictorului Nicolae Tonitza nu era numai interesant alcătuit din punct de vedere zărlistic, dar inspira în totul și o specială forță emoțională, realizatorul accentuînd episoadele zguduitoare din viața marelui artist: cei trei copii, Catrina, Petru, Irina, pictați dumnezeiește, trăind chinul în două odăzite închiriate, mereu cu teama că vor fi azvîrliți în stradă, reflectată ululor în celebrul tablou „Ne vinde casa”, ori spunerii de intensitate emoțională: „lacrima lui era culoarea”, „i-a iubit (pe copii) — n.n.” ca un lupător. Aceste scurte (dar atât de necesare, și îndrăzni să spun chiar esențiale) lecții

de demnitate a artei românești, oferite de rubrica „Fața nevăzută a capodoperelor” au fost ele inesele eveniment demne de semnalat, prin chiar modul de realizare — informație, documentare, material filmat de multe ori interesant, chiar înedit și mai ales comentariu, găsînd mereu un ce anume, o sugestie de emoție, humor sau curiozitate.

Plin de farmec și lămuritor, episodul ce arunca un fascicolum luminos asupra vieții și operelor compozitorului român Iosif Ivanovici (consultant, muzicologul Viorel Cosma), autorul celebrului vals „Valurile Dunării”. Plin de eleganță emoție și înconjurat de aura marii muzicist, cel dedicat legăturii de suflet și de artă dintre George Enescu și elevul său, Yehudi Menuhin, ori medalionul dedicat lui Dinu Lipăști. Ne-a urmărit imaginea aceluia disc pe care era înregistrat, de Casa de discuri Columbia, ultimul recital, cel de la Besançon, în septembrie 1950, în care muzicianul cîntase Chopin, Mozart, Schubert, iar în final, în acel fel al său magnetic și înimitabil, cu o forță de expresie unică, impresionantul Choral de Bach, recital despre care comentatorul nota cu emoție nedismulată: „El se așază, și cu o dragoste dincolo de cuvînt mîngie cîiapele pianului”. Așteptăm cu interes noul captiv din această captivăntă antologie a capodoperelor artei românești. Ea este înainte de toate un frumos și plin de substanță act patriotic.

Cleopatra Lorințiu

REDACTIA

IOAN BODIU, Ploiești: O „colitură” — în orice caz, poate „chiar un nou drum”. Parecă mea sinceră este că ai face bine să renunții (deliberat) la toate „iluziile” și să o luai lung de la capăt, punându-ți în primul rând întrebările elementare: dacă poți trăi fără să consumi, ori să produci poezie; de ce scriei, la urma-urmelor; care ar fi mesajul — da, mesajul! — al tău. Credeți că ai trimis, de data aceasta, ce aveți „mai bun”? n-am reușit încă elementele care m-au făcut să mizez, în răspuns precedent, pe înzestrarea dv. Este limpede că vă lipsește o școală de cenacu, o relație directă cu cineva care să vă supună unei metode și revoluționare analize de text, pentru a vă constituia pe deplin conștiința propriului sau. În plus, cantitatea de cuvinte care nu a acoperire în sens, Din păcate, o asemenea întreprindere depășește posibilitățile unei Poște a redacției.

MANDRIC MARCELA, Pașcani: Dezinvoltură, prospețime, un mod firesc de a reproduce în vers mobilitatea sufletească, reacțiile declanșate de emoții simple, spontane: „Cind vine luna mai, mi-e frică / S-așcut natura cum încet despal / În seva de lumină și culoare, un nou val / Al florilor ce s-au găit de bal;”

// Mi-e frică, doar, că sint neputincioasă / În fata ei, de fragedă mireasă / Mi-e frică, și mă bucur, și mi-e dor / Să văd cum vin cocorii iar, în zbor / Mireasa mea, de floare de cais. / Ce mi-ai adus în dar buchelele de vis / Și-ai presărat mireme peste tot / Privindu-te, eu simt că am să pot / Să vin la balul tău, și am să cînt / Cum ai sosit, în zori, pe un fir de sint / Aștept cu interes evoluția dv, într-o perioadă cînd puțin mai sint poezii capabile să surprindă emoții (puce, simple, naturale); vedeți, dar, că vă investesc cu o gravă răspundere!

AUREL ALBU, Teleorman: 1. Numele nu se „oferă”, nici măcar „pentru a-l scoate din anonimat”; 2. Multumesc pentru aprecieri, dar nu „ader” la ideea de „adeziune”; 3. Cam unde credeți că ar fi „mijlocul drumului”? (este ca-n gluma cu „Jumătatea de groapă”)... Redevenind „serios”: glumiți, desigur, cînd scrieți: „Visez o odină”, prin care să dovedească „odindirea universului în într-un bob de rouă” (chiar credeți că trebuie dovedit?), dar mai ales cînd vă intitulați acest text „Inedit absolut” (nu era mai adecvat „Meta-rouă”?); Incepând „Plafonării” este retoric: „Încotro să privesți să nu-ți vezi neputința de a vedea? / Încotro să alergă să nu-ți recunoști neputința de a desprinde adevărate? / Pentru a ajunge, peste cîteva versuri, la această remarcabilă cadentă: „recazi într-un zvon / gol de conținut — / desigur, apatia uitării de sine / în luncarea paralelă a timpului / „vii” cu cea a timpului „mort” / practicată de absolut toate / Copurile / abandonate de imaginație”. În: „Bănăușie: herzhelile toamnei / sub căpașura de vînt / boncăuții lor fermecați / pin-a-n zori...”, textul ar fi fost mai puțin frumos fără acest „bănăușie”, contrapondere abstractă și reper spiritual al peisajului ce urmează. În alt text, sint. ab-

stractivarea excesivă distruge poezia: „Deci: nu spargeri crucea / reatabilită / a indoleții / fără o înțelegere definitivă / a cauzei”, etc., același efect: de desființare a efectului poetic) îl produce limbajul deliberat („decit că”, „care”, „oricît”, în „Elegia palmelor”. Ați înțeles că discutăm, acum la nivelul de exigență și lipsa de menajamente pe care le merită Poezia, pentru că, astfel, dv simțiți departe de a fi un înepător, Nobilist, „Gînd de rămas în urmă”, „în vis ca despre vise”, „Marină”, „Semanțică”.

NASTASE NICOLAE GEORGE, București: V-ați făcut o mulțime de idei greșite — și desigur necesitatea existenței scriitorilor, „mai ales atunci cînd scrieți și dv”, și despre faptul că rezultatul acestei răbății ar fi acela de a vă ajuta pe dv, să demonstrați „Le și noi — asta e treaba mea”, ba chiar și despre faptul că „le timpul” să debutăm. O fi așa atunci nu mai scrieți „semne amănunțite pe pînă”, „peșteri” (ca se elimină ori se înlocuiesc cu „de”). Din cele cîteva scurte poezii („Să”, „Azi eu / mine minie / lătră eu / și mine / tu / și poemele mele / latăre postum”, Arătați-ni-le, totuși, autum. Cit despre invitația la redacție, adresată-vă redacției: noi asigurăm doar oficiul Putei redacției.

DINU CRISTIAN, București: ROMAN FORAII, Ploiești: Vom transmite prozele dv, rubrici Post-Restant.

I. C. PETRISOR, Timișoara: Un poem în trei stihuri: „NOICA (Sufărînd oșenie)”, avînd motto: „Un cer / Si o rază / Si un pînă”. În sur. inepune / Sistemul de referință — Sunetul — / Cîntec în lîniști (se spune „sistem de referință”: dar pluralul este în e, nu în l. Cîntec prin sondaj: „Luna e imagină în negru a Soarelui și S-ntoară l... / Există o

antilună / Există un antisoare / Un antipământ / Un anti-om / Un anti-ur / Eu pas anti-cu se numeste unu. Plus Sinele Sineului Unu”, etc.; credeți că toate acestea îl onorează pe C. Noica? / Sau următoarele: „Vivat elipsa! Care nu se poate rotunji, / Nu se poate împănă / Trăim sub semnul elipsei / Si în rotunjimii sugerate. / În centre precare” etc. O falsă analogie cu paronasiemele în su-prasensibil ale lui N. Stănescu v-a făcut să credeți că si dv, ar fi vorba de poezie; din păcate nu, sint doar afirmații și exclamații, corecte sau bizare, implicînd idei matematice și astronomice mai clare sau mai confuze, care nu se traduc în viziuni. Ar fi, oricum, de meditat asupra deosebirii dintre informația științifică și cunoașterea poetică, precum și asupra efectului de sugestie al cuvintului (ultimul text trimis se numeste „Cicliul: Femeilor!”).

MOLDOVAN DOINA, Cluj: Încercări stingace în limbaj, precare ca reflexivitate.

BURLAN VASILE FLOREA, Drăgășani: „Pentru că (...) vă ascundeți în spatele unei închise, numite LECTOR, mă introduceți într-o imposibilitate de început”. „De obicei un Nume da Siguranță. Creează un ușor început de încredere”. Recunoaște că aveți ceva talent (de personal caragialesc), dar vă autoiluzionați crezînd că „Increderea” ar putea rezolva ceva în cazul dv., cu alt mai mult cu tit ne asigurati că „nu prea citesc” (niciun...), zărele”. Cele două „poezii” sînt lipsite de orice valoare.

LUCIA UNGREANU, Cluj: Două poeme adresate mamei, dintre care primul începe cu: „Tu, mamă, esti ca o duminică”. Ce-ar fi să răsăciți versurile lui Mircea Micu?

Gabriela Negreanu

REMEMORĂRI Costică și porumbeii spalăcioși

1. Iarna întreagă nu mi-a fost dat să-l zăresc pe răitul Costică. Vă mai amintiți? Ală alb, încălțat în papuce roșii care se tine în urma stăpînului legănîndu-și coada cu inel.

Zilele trecute, după ce moșii și babele (sau invers, cîred) și-au făcut mendrele, iată-l jos în curtea interioară a blocului sînd alături de proprietarul ce aștepta la rînd să cumpere lapte. (Nu prea cred că se bea lapte fostilor barbier... Probabil că-i prepară brînză răitului).
Între insolitul tandem și următorii doritori de lapte, se crease un spațiu gol de aproape doi metri. Nu înțelegem ce va să zică bizară „dis-tanțare” și nici cîrui fapt se datorează. Cînd, deodată, o cucușcă mai truseasă ignorînd intenționat ordinea firească a rîndului, se insinuanțea în perimetrul neutru.
Si atunci, Costică, dovedind o furie puțin obișnuită la acest soi de măcătoare, desface aripile, saltă circa jumă de metru de la sol și-si înfige ciocul lat în partea dorsală (scuzăți) a cucușcii. Dînsa se replete cu uțeață la locul cuvenit spre hazul și satisfacția disciplinaiilor cumpărători.
Atunci m-am hotărît să-mi cumpăr un... Costică. (Vorba lui Fănuș: „cumpără tu răitul, că de vară mă ocup eu”).

2. În stînga Atenulei, într-un ochi de apă în care soarele închipuie curcubeie, un stol de porumbeii se scaldă de zor înfîndu-și penele, aplindu-și zîngisi pe-o parte și pe alta și după ce se udă bine, ies pe mal scuturîndu-și și ciugulindu-și vesmintul cu migală.

O bunică cu nepotului de mină stău smîrî și privea amîndoi spectacolul. Al mic, suscitată de amintirea unor sfaturi de igienă, zice uimit și cu candoare:
— Ai văzut, bunice, ce porumbel spalăcioș e ăsta?

3. Un confrate poet, fost beneficiarului unei burse de învățare a limbii germane în R.F.G., cu an în urmă, mi-a povestit în grai ardelenesc și cu răsueri de frază tipice următoarea întâmplare:
„Mă, io cînd am fost în Re. Fe., merem numa cu tramvaul”. Că de ce să tip (arunc) mărcile pe taxi? Nu? (Dau din cap aprobativ). Într-o zi, mă sîu io da' nărite me să sîu o mîteroaică mare cit Stiopta. Sîu care Stiopta? (Dau din cap aprobativ). Mă, și după ce să sîu, (io am tînut-o dă cot că era greoaică, cotă (caută) ceva în bodelărăș. Sîu ce-i acela bodelărăș? (Bucșă mă, bucșă, ai înțeles? (Dau din cap aprobativ). Sîu în bodelărăș il pică un bănuț pe podale. Amu io mă uit la cucușcă și cucușca se uită la mine da nu să apleacă să-si ridice paguba. Trece o stație, trec două, mai trece una și odată mă aplec și abie-abie desprind bănuțul dă podale că să lipse tune-l cel dă sus, dă grea, dă-gata-gata să-mi rup unghiele. Il scot cu urea, il sterg bine dă mîncă să n-abi urmă de praț și-l bag în jup. (Știu ce-i ăla jup, precizez eu). Mîteroaică să holabă la mine și zice în nemeste, da io îi spun în românește că să întăleji:
— Tîner, acela este bănuțul meu, și întinde mina să-i-l dă.

4. O fost, maine dame, am zis io și m-am uitat atît de urit la ie că s-o scoborit la prima stație...
5. Donn' Micu, zice bătrînul filosof pe care mulți nu-l ascultă sau n-abi răbdare să-l asculte și rău fac: „Noi, românești, i-am rupt lui Hitler, zugravului, sîra spinării lui care se întindea din Berlin pînă în Creta...”

6. Cit de mătăsos și cu ce adînc melancolie bat vechile pendule. Suspul lor, amintindu-mi de tremurul lung al gonguilor atîns de bonzii bătrîni în pagodele sacre, îmi dai acea stare de toropăle pe care mi-o dă și un pahar de Busuioacă de Bohotin...
Mircea Micu

P.S. Luni seara, prin intermediul micului ecran, am urmărit fragmente dintr-un concert extraordinar de muzică populară românească susținut de trei monștri sacri ai genului: Veta Birș, Sava Negrean și Dumitru Făraș.

Nu mi amintesc să fi lăcrămat cam de multă vreme. De aceea sînt mîlîș și cucușca două inegalabile voci, iar bătrînul Mîru o îmbrățișare de prieten.

7. Următoarea ședință a cenaclului revistei „Lucaefărul” va avea loc în luna aprilie a.c.

— De ce nu le lasi aici, Anjin-san? N-ai de ce te teme. Nimeni nu se va atinge de...
— Crezi că sînt mîlîș și cucușca două inegalabile voci, iar bătrînul Mîru o îmbrățișare de prieten.
— Ce poate ea să facă? El o să le la de la ea — origine le va lua — atunci sint lipsit de apărare.
— Vocea lui Mariko devini tăioasă.
— De ce nu ascuți. Anjin-san? Dacă-l poruncesc, ea o să apere armele cu pretul vieții. Asta e datorica ei. N-am să-i-o mai spun încă o dată, dar Toda-noh-Uragi Fujiko este samurai.
— Blackthorne se concentră asupra lui Omi, abia ascultînd.
— Spune-i lui Omi-san că nu-mi plac poruncile. Sint oaspețele seniorului Toranaga și al seniorului Yabu. Pe oaspeți „li rogi” să facă anumite lucruri. Nu le poruncesc și nu dai buzna neinvitat în casa unui om.
— Mariko tălmăci. Omi ascultă fără nici o expresie pe chip, apoi răspunde scurt, privind țevile ce nu se dînceau.
— El spune: „Eu, Kasigi Omi, te-as ruga să-mi dai pistoalele, și să vii cu mine, deoarece Kasigi Yabu-sama țî-a poruncit să te prezînti la el. Dar Kasigi Yabu-sama mi-a ordonat să-ți poruncesc să-mi dai armele. Imi pare rău, Anjin-san, pentru ultima oară îți poruncesc să mi le dai.”
— Pîeptul lui Blackthorne era încordat. Știa că va fi atacat și era furios pe propria lui timpene. Dar vine o vreme cînd nu mai poți, și tragi trăgaciul sau scoți pumnalul, și-atunci se cere să sîngereze și să-ți protească. Mă întodeauna protestează. Dacă trebuie să mor, Omi va muri pentru țu.
— Se simțea foarte juter. Ieși oarecum cam buimac. Apoi începu să-l sune-n urechi ce-i spusese Mariko: „Fujiko e samurai, ea e combina dualitate”. Si mintea începu să-l lucreze.
— Numai o clipă! Mariko-san, te rog spune-i asta lui Fujiko-san. Exact: „Îi voi da pistoalele mele. Trebuie să le păzești Nimeni, în afară

„Istoria ca viață a oamenilor”

Născut la 1 ian. 1938 în comuna Dobroțu, jud. Olt, absolvent al facultății de istorie a Universității din București, reținut în facultate, ca asistent, G. D. Iseru este, actualmente, la cei 50 de ani împliniți, lector univ., doctor în istorie (1972), cercetător al perioadei de trecere de la feudalism la capitalism în Țările Române și al istoriei învățămîntului românesc, autor al mai multor studii de specialitate. A obținut premiul „Nicolae Iorga” al Academiei (1976) pentru prima carte publicată (Contribuții privind învățămîntul public la sate în Țara Românească pînă la jumătatea secolului al XIX-lea, Editura didactică și pedagogică, București, 1975). S-a remarcat, la începutul actualului deceniu, prin publicarea aproape simultană a două cărți: Revoluția din 1821, condusă de Tudor Vladimirescu, Ed. Albatros, București, 1982 și Introducere în studiul istoriei moderne a României, Ed. științifică și enciclopedică, București, 1983. Recent, ca autor și coordonator al unui foarte util și interesant volum de izvoare narrative interne privind revoluția din 1821, condusă de Tudor Vladimirescu, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1987. O serie de articole și studii pe probleme controversate ale istoriei.

Reporter: N. Iorga era de părere că sinteza istorică nu este apănajul tinerilor. Cînd crezi că ai devenit istoric?

G. D. Iseru: Consider că atunci cînd al reușit să te desprîzi de un fel oarecum livresc în înțelegerea istoriei, imprimată în perioada formării științifice, și să înțelegi istoria ca viață a oamenilor — nu doar s-o citești și s-o scrii într-un articol erudit; cînd ai reușit să înțelegi, pornind de aici, cauzalitatea proceselor, fenomenelor, evenimentelor istorice. Nu sînt istoric — făcînd, evident, și proba acestuia — în fața semenilor tăi! — atunci poți fi considerat istoric. În măsura în care studiești și citești, mele dovedește acest lucru, așa putea aspira la o asemenea calificare.

Rep: Ești satisfăcut de cit cercetezi, de cit scrii, de cit ai publicat?

G. D. I.: N-am scris niciodată decît dacă am simțit că am ceva de spus. Cercetînd și reușind să public un număr de studii și cîteva cărți, sper să fi contribuit la rezolvarea unor probleme. Nu știu cum este în domeniul istoriografiei consider că lucrăm și mai ales reușim să publicăm, cum se spune, „sub capacitate”. Or, la experiența și cunoștințele pe care le-am acumulat, cred că nu gresesc dacă afirm că fiecare din generațiile mea ar putea elabora o carte în doi ani — în profiul istoriografiei românești!

Rep: Și, totuși, cauzele?

G. D. I.: Multe, pornind de la probleme mai generale, ajungînd la normele noastre didactice uneori supraincercate, la o avalanșă de activități extraprofesionale, după care vin dificultățile de publicare a studiilor sau cărților.

Rep: Te referi la publicarea cărților de autor, la publicarea izvoarelor, la rediectări?

G. D. I.: Mă refer la toate, aproape în egală măsură. Dar — pentru că ai adus vorba de izvoare — durerea cea mai mare, vorbesc ca istoric, este că se tîngie în rîndurile mele în domeniul publicării colecțiilor naționale de izvoare. După părerea mea, publicarea izvoarelor este prioritatea nr. 1 a istoriografiei noastre actuale. Cei care și-au spus pînă acum, cuvîntul — St. S. Gorovei și A. V. Dîbă — s-au referit la izvoarele narrative, la „cronici”, nu la izvoarele de natură științifică, de natură documentară. Prima editie — să-i spunem astfel — a colecției naționale de izvoare documentare interne, Documente privind istoria României (D.I.R.), de fapt, s-a născut... moartă! Căci un volum de izvoare fără publicarea originalului (dacă este într-o limbă „mortală”) sau într-o limbă străină și fără instrumentele sale de lucru — indici, glosar — este foarte greu de utilizat. Iar noua editie — care îndreapță marea gresăală făcută — Documenta Romaniae Historica (D.R.H.) înaintea cam tot în ritmul publicării cronicarilor.

Cînd a inițiat editia D.I.R., în 3 serii, Academia și-a propus să se oprească, cu seria Transilvania (C), la mijlocul veacului al XIV-lea iar cu seriile Moldova (A) și Țara Românească (B) la 1625, într-o a doua etapă să continue pînă la 1700 și apoi să procedeze tematic, acum, cînd știu că de mult timp problemele istorice noastre în special politică, după mijlocul veacului al XIV-lea în Transilvania și după 1625 în Țara Românească și Moldova, poate sint în drept să mă întreb de ce s-au fixat, limitele menționate. Editia D.R.H. are 4 serii, prin adăugarea seriei D, cu documente privind relațiile dintre Țările Române. În editia D.R.H., pe de o parte se republică (științific, de data aceasta, și întregi, evident) vechea editie (D.I.R.) — „ați bani, alți distracție”, dacă ne-ar arde de glumă! — pe de altă parte se continuă publicarea de la limitele superioare amintite. Republicarea în D.R.H. a documentelor publicate nestîmțit în D.I.R. se prezintă astfel: — Din seria A (Moldova), între anii 1975—1980 au apărut 3 volume (pînă la sfîrșitul domniei lui Ștefan cel Mare); — Din seria B (Țara Românească), între anii 1966—1988 au apărut 8 volume (publicînd documentele pînă la 1379); vol. IX, pe care l-am inclus în cele 8 publicate, privește domnia lui Mihai Viteazul și a apărut cu un preț comemorativ, în devans. Din seria C (Transilvania), dacă informația mea este exactă, nu s-a republicat nici un volum. Publicarea în D.R.H., după limitele arătate, la care se opriște editia D.I.R., se prezintă astfel: — Din seria A (Moldova) — 3 (4) volume între anii 1969—1974, publicînd documentele pînă la anul 1634; — Seria B (Țara Românească) — 5 volume, între 1965—1983, publicînd documentele pînă la anul 1638; — Seria C (Transilvania) 3 volume, între anii 1977—1985, publicînd documentele pînă la anul 1363; — Seria D (Relațiile între Țările Române) — un singur volum, apărut în 1977, publicînd documente cuprinse între anii 1222—1456.

Un alt exemplu. După mari eforturi ale cercetătorilor de la Institutul „N. Iorga”, și după un transfer de la editura la alta au apărut, în sfîrșit, 8 din cele 10 volume proiectate, din colecția Călători străini despre Țările Române (Ed. științifică și enciclopedică, vol. I—V în 1968—1973, vol. VI în 1976, vol. VII în 1980 și

vol. VIII în 1983). Nu știm de ce n-au mai apărut ultimele două, care urmau să prezinte evenimentele petrecute după 1711 (1716).

Si încă un exemplu. Documentele revoluției pașoptiste în Transilvania au fost proiectate într-o impresionantă colecție, din care au apărut numai 3 volume, între anii 1977—1982, publicînd documentele pînă la 14 mai 1848. Din 1982 n-a mai apărut nimic, deși am înțeles că sint volume care și așteaptă rîndul”. Or, toc-mă după înțelegerea Adunării Naționale de la Blaj „ard”, cel mai puțin problemele revoluției românești de peste Carpați.

Să mai dăm un exemplu? Noua serie a colecției naționale de izvoare documentare externe, inițiată de Institutul „N. Iorga”, a „înghetat” la nivelul... 1987.

În ultima perioadă, Direcția Generală a Arhivelor Statului (în colaborare cu Biblioteca Centrală de Stat) a scos o serie de documente de mare valoare, dintre care amintim: Mihai Viteazul în conștiința europeană (cinci volume); 1839 la români (două volume) apărute și alte două în proiect; Descrierea statutului național unitar român (șase volume); 23 August (patru volume) și altele.

Opriindu-ne aici, să nu se creadă că sint nihilist. S-a făcut mult în materie de publicare a izvoarelor — și principalul merit revine institutelor specializate ale Academiei. Dar rîndul în care au ajuns să se publice, în primul rînd marile colecții și mai ales în anii din urmă a devenit îngrijorător, inadmisibil de lent.

Fără îndoială, Institutul „Nicolae Iorga” are mari merite în publicarea izvoarelor, dar și mari responsabilități, deja asumate cu ani în urmă. Problema este una de interes național, în care tu este implicat numai un singur institut tu — mergînd mai departe — nu tine numai de instituturile specializate ale Academiei. Tîne de foarte mulți factori. Acum ne trebuie soluții pentru a rezolva această prioritate nr. 1 a istoriografiei românești actuale: tipărirea izvoarelor.

Rep: Care ar fi soluția?

G.D.I.: Un complex de măsuri care să treacă noi cadre, pe lângă cele încă existente, specializate în publicarea izvoarelor și un organism academic național, alcătuit din istorici și filologi, specializati în publicarea izvoarelor.

Rep: Dar tu te privești documentele revoluției din 1821 — care este situația?

G.D.I.: S-a publicat mult — și înainte de 1944 și în anii Republicii iar în anii 1939—1962, precum se știe. Academia, prin principalul său institut de istorie care apoi a luat numele lui Nicolae Iorga, a publicat prima colecție de izvoare în 3 volume. După 1962 încă au continuat să se publice documente ale revoluției, nu numai în diverse reviste ci și în volume — de pildă, două volume de documente externe, în 1967 și 1980, în acest din urmă an încă un volum, de documente interne, privind revoluția Tudor Vladimirescu, de cînd a luminat cerul patriei, a fost contemporanul tuturor generațiilor care l-au succedat. Este și contemporanul nostru. Revoluția din 1821, condusă de el, pe lângă alte implicații majore, a reprezentat, în plan național, și punctul culminant al celei opoziții antifeudale, antifanariote pe care o cercetez în prezent.

Rep: Ești satisfăcut de cit cercetezi, de cit scrii, de cit ai publicat?

G.D.I.: S-a publicat mult — și înainte de 1944 și în anii Republicii iar în anii 1939—1962, precum se știe. Academia, prin principalul său institut de istorie care apoi a luat numele lui Nicolae Iorga, a publicat prima colecție de izvoare în 3 volume. După 1962 încă au continuat să se publice documente ale revoluției, nu numai în diverse reviste ci și în volume — de pildă, două volume de documente externe, în 1967 și 1980, în acest din urmă an încă un volum, de documente interne, privind revoluția Tudor Vladimirescu, de cînd a luminat cerul patriei, a fost contemporanul tuturor generațiilor care l-au succedat. Este și contemporanul nostru. Revoluția din 1821, condusă de el, pe lângă alte implicații majore, a reprezentat, în plan național, și punctul culminant al celei opoziții antifeudale, antifanariote pe care o cercetez în prezent.

Rep: Dar tu te privești documentele revoluției din 1821 — care este situația?

G.D.I.: S-a publicat mult — și înainte de 1944 și în anii Republicii iar în anii 1939—1962, precum se știe. Academia, prin principalul său institut de istorie care apoi a luat numele lui Nicolae Iorga, a publicat prima colecție de izvoare în 3 volume. După 1962 încă au continuat să se publice documente ale revoluției, nu numai în diverse reviste ci și în volume — de pildă, două volume de documente externe, în 1967 și 1980, în acest din urmă an încă un volum, de documente interne, privind revoluția Tudor Vladimirescu, de cînd a luminat cerul patriei, a fost contemporanul tuturor generațiilor care l-au succedat. Este și contemporanul nostru. Revoluția din 1821, condusă de el, pe lângă alte implicații majore, a reprezentat, în plan național, și punctul culminant al celei opoziții antifeudale, antifanariote pe care o cercetez în prezent.

Rep: Ești satisfăcut de cit cercetezi, de cit scrii, de cit ai publicat?

G.D.I.: S-a publicat mult — și înainte de 1944 și în anii Republicii iar în anii 1939—1962, precum se știe. Academia, prin principalul său institut de istorie care apoi a luat numele lui Nicolae Iorga, a publicat prima colecție de izvoare în 3 volume. După 1962 încă au continuat să se publice documente ale revoluției, nu numai în diverse reviste ci și în volume — de pildă, două volume de documente externe, în 1967 și 1980, în acest din urmă an încă un volum, de documente interne, privind revoluția Tudor Vladimirescu, de cînd a luminat cerul patriei, a fost contemporanul tuturor generațiilor care l-au succedat. Este și contemporanul nostru. Revoluția din 1821, condusă de el, pe lângă alte implicații majore, a reprezentat, în plan național, și punctul culminant al celei opoziții antifeudale, antifanariote pe care o cercetez în prezent.

Rep: Dar tu te privești documentele revoluției din 1821 — care este situația?

G.D.I.: S-a publicat mult — și înainte de 1944 și în anii Republicii iar în anii 1939—1962, precum se știe. Academia, prin principalul său institut de istorie care apoi a luat numele lui Nicolae Iorga, a publicat prima colecție de izvoare în 3 volume. După 1962 încă au continuat să se publice documente ale revoluției, nu numai în diverse reviste ci și în volume — de pildă, două volume de documente externe, în 1967 și 1980, în acest din urmă an încă un volum, de documente interne, privind revoluția Tudor Vladimirescu, de cînd a luminat cerul patriei, a fost contemporanul tuturor generațiilor care l-au succedat. Este și contemporanul nostru. Revoluția din 1821, condusă de el, pe lângă alte implicații majore, a reprezentat, în plan național, și punctul culminant al celei opoziții antifeudale, antifanariote pe care o cercetez în prezent.

Rep: Ești satisfăcut de cit cercetezi, de cit scrii, de cit ai publicat?

G.D.I.: S-a publicat mult — și înainte de 1944 și în anii Republicii iar în anii 1939—1962, precum se știe. Academia, prin principalul său institut de istorie care apoi a luat numele lui Nicolae Iorga, a publicat prima colecție de izvoare în 3 volume. După 1962 încă au continuat să se publice documente ale revoluției, nu numai în diverse reviste ci și în volume — de pildă, două volume de documente externe, în 1967 și 1980, în acest din urmă an încă un volum, de documente interne, privind revoluția Tudor Vladimirescu, de cînd a luminat cerul patriei, a fost contemporanul tuturor generațiilor care l-au succedat. Este și contemporanul nostru. Revoluția din 1821, condusă de el, pe lângă alte implicații majore, a reprezentat, în plan național, și punctul culminant al celei opoziții antifeudale, antifanariote pe care o cercetez în prezent.

Rep: Dar tu te privești documentele revoluției din 1821 — care este situația?

G.D.I.: S-a publicat mult — și înainte de 1944 și în anii Republicii iar în anii 1939—1962, precum se știe. Academia, prin principalul său institut de istorie care apoi a luat numele lui Nicolae Iorga, a publicat prima colecție de izvoare în 3 volume. După 1962 încă au continuat să se publice documente ale revoluției, nu numai în diverse reviste ci și în volume — de pildă, două volume de documente externe, în 1967 și 1980, în acest din urmă an încă un volum, de documente interne, privind revoluția Tudor Vladimirescu, de cînd a luminat cerul patriei, a fost contemporanul tuturor generațiilor care l-au succedat. Este și contemporanul nostru. Revoluția din 1821, condusă de el, pe lângă alte implicații majore, a reprezentat, în plan național, și punctul culminant al celei opoziții antifeudale, antifanariote pe care o cercetez în prezent.

Rep: Ești satisfăcut de cit cercetezi, de cit scrii, de cit ai publicat?

G.D.I.: S-a publicat mult — și înainte de 1944 și în anii Republicii iar în anii 1939—1962, precum se știe. Academia, prin principalul său institut de istorie care apoi a luat numele lui Nicolae Iorga, a publicat prima colecție de izvoare în 3 volume. După 1962 încă au continuat să se publice documente ale revoluției, nu numai în diverse reviste ci și în volume — de pildă, două volume de documente externe, în 1967 și 1980, în acest din urmă an încă un volum, de documente interne, privind revoluția Tudor Vladimirescu, de cînd a luminat cerul patriei, a fost contemporanul tuturor generațiilor care l-au succedat. Este și contemporanul nostru. Revoluția din 1821, condusă de el, pe lângă alte implicații majore, a reprezentat, în plan național, și punctul culminant al celei opoziții antifeudale, antifanariote pe care o cercetez în prezent.

Rep: Dar tu te privești documentele revoluției din 1821 — care este situația?

G.D.I.: S-a publicat mult — și înainte de 1944 și în anii Republicii iar în anii 1939—1962, precum se știe. Academia, prin principalul său institut de istorie care apoi a luat numele lui Nicolae Iorga, a publicat prima colecție de izvoare în 3 volume. După 1962 încă au continuat să se publice documente ale revoluției, nu numai în diverse reviste ci și în volume — de pildă, două volume de documente externe, în 1967 și 1980, în acest din urmă an încă un volum, de documente interne, privind revoluția Tudor Vladimirescu, de cînd a luminat cerul patriei, a fost contemporanul tuturor generațiilor care l-au succedat. Este și contemporanul nostru. Revoluția din 1821, condusă de el, pe lângă alte implicații majore, a reprezentat, în plan național, și punctul culminant al celei opoziții antifeudale, antifanariote pe care o cercetez în prezent.

Rep: Ești satisfăcut de cit cercetezi, de cit scrii, de cit ai publicat?

G.D.I.: S-a publicat mult — și înainte de 1944 și în anii Republicii iar în anii 1939—1962, precum se știe. Academia, prin principalul său institut de istorie care apoi a luat numele lui Nicolae Iorga, a publicat prima colecție de izvoare în 3 volume. După 1962 încă au continuat să se publice documente ale revoluției, nu numai în diverse reviste ci și în volume — de pildă, două volume de documente externe, în 1967 și 1980, în acest din urmă an încă un volum, de documente interne, privind revoluția Tudor Vladimirescu, de cînd a luminat cerul patriei, a fost contemporanul tuturor generațiilor care l-au succedat. Este și contemporanul nostru. Revoluția din 1821, condusă de el, pe lângă alte implicații majore, a reprezentat, în plan național, și punctul culminant al celei opoziții antifeudale, antifanariote pe care o cercetez în prezent.

Rep: Dar tu te privești documentele revoluției din 1821 — care este situația?

G.D.I.: S-a publicat mult — și înainte de 1944 și în anii Republicii iar în anii 1939—1962, precum se știe. Academia, prin principalul său institut de istorie care apoi a luat numele lui Nicolae Iorga, a publicat prima colecție de izvoare în 3 volume. După 1962 încă au continuat să se publice documente ale revoluției, nu numai în diverse reviste ci și în volume — de pildă, două volume de documente externe, în 1967 și 1980, în acest din urmă an încă un volum, de documente interne, privind revoluția Tudor Vladimirescu, de cînd a luminat cerul patriei, a fost contempor

